

- Munkában a közellenőrző csoportok (2. old.)
- Arad iparának fejlődéséről (2.-3. old.)
- Testnevelés és sport (2. old.)
- Az IMSz szervezetek életéből
- Fordítsunk nagy figyelmet az IMSz politikai oktatás megszervezésére (3. old.)
- Elkötelezés Nagyszentpéteren (3. old.)
- A Közlajpari Minisztérium vállalati teljesítései öt éves tervüket (3. old.)
- Mezőgazdasági naptár szeptember hónapra (3. old.)
- Befejeződött az Interparlamentaris Unió 44. értekezlete (4. old.)

A kommunisták marxista-leninista nevelése

A kommunista és munkáspártok, amelyek egész tevékenységükben a legelőkelőbb marxista-leninista elmélet vezérrel, egyik igen fontos feladatuknak tekintik az ideológiai munkát, a kommunista eszméi-politikai nevelését. A kommunista és a munkáspártok ezeket körben felhasználják a Szovjetunió Kommunista Pártjának gazdag tapasztalatait és évről-évre jobban szervezik meg a pártoktatást, a marxista-leninista elmélet propagandáját.

A népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai most összegyűjtik az elmúlt pártoktatási eredményeit s előkészítik az új, 1955-1956-os tanévet.

Az elmúlt tanévben a Kínai Népköztársaságban és a többi népi demokratikus országban a pártszervezetek jelentősen megjavították a kommunista marxista-leninista nevelésének irányítását s nagyobb figyelmet fordítottak a pártoktatási eszméi tartalmára. Ezekben az országokban kiépült a tanulóörök, a szeminariumok, az iskolák és a tanfolyamok kiterjedt hálózata; növekedett az előadói körök, a pártoktatási házak és a könyvtárak száma; azok számára, akik egyenlően tanulmányozzák a marxista-leninista elméletet, előadásokat tartanak, konzultációkat rendeznek; tömeges példányokban adják ki az oktatáshoz szükséges segédanyagokat; javult a propagandista káderek kiválasztása és képzése. A pártszervezetek fokozták a marxista-leninista klasszikusok műveinek, a központi bizottsági ülések, a kommunista és a munkáspártok konferenciái és kongresszusai határozatainak propagandáját. Javult a marxista-leninista politikai gazdaságtan tanulmányozása; sok országban a tavalyinál jóval szelesebb körben szervezték meg az SZKP történetének tanulmányozását. A mindennapos politikai képzésnek, a marxista-leninista elmélet propagandájának megvan az eredménye. A népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai mind tevékenyen, mind nagyszerűen, kötelességtudattal működnek, mint a tömegek igazi szervezői a szocialista építés minden területén, kíméletlenül harcolnak a burzsoázia ideológiája ellen, a marxista-leninista elmélet vulgarizálása és megamisztása ellen.

Nagy hiba volna azonban, ha beérné az elért eredményekkel s nem látnák a fogyatékosokat, amelyek még ma is megvannak a párttagok és a tagjelöltek marxista-leninista nevelésének megszervezésében. Mint a népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai vezető szerveinek határozatai megállapítják, a propaganda- és agitációs munka még mindig elmarad az élet által diktált égető feladatok, a szocialista társadalom építésének feladatai mögött.

A szocialista építés nagy ügye megköveteli, hogy az összes kommunista, de különösen a pártfunkcionáriusok rendszeresen munkálkodjanak eszméi-politikai színvonaluk emelésén, állandóan és kitartóan tanulmányozzák a marxista-leninista elméletet. De a valóságban korántsem ez a helyzet. Például mint a Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége megállapította, az önkéntesség elvének helytelen értelmezése arra vezetett, hogy egyes pártszervezetekben a kommunista nagy részét nem vonták be az állandó politikai oktatásba. Ugyanez volt a helyzet tavaly Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Bulgária és más országok egyes pártszervezeteiben is. Világos, hogy ezzel megsejtik a szervezeti szabályzat egyik legfontosabb követelményét, amely előírja, hogy minden kommunista állandóan munkálkodjék öntudata fejlesztésén, igyekezzék elsajátítani a marxizmus-leninizmus tanításait.

A múlt tanév során kitűnt, hogy számos pártszervezetben a pártoktatásnak súlyos fogyatékosága, hogy még alacsony a pártoktatási foglalkozások eszméi-politikai színvonala. A propagandisták még nem mindig kapcsolják össze az elméleti tételeket a közvetlen gyakorlati feladatokkal, amelyeknek megoldásán a párt fáradozik, kevéssé tájékozik a marxista-leninista elmélettel.

Megjelent „A tartós békéért, népi demokráciáért” 34. (355.) számában.

ista-leninista tanítás alkotó jellegét. A marxista-leninista elmélet nem dogma, hanem a cselekvés vezérvonal. A marxista-leninista elmélet propagandája akkor a leghatékonyabb és csak akkor eredményes, ha harcoss, támadó jellegű, ha közvetlenül segíti a szocialista építés nagy feladatainak megvalósítását, a régi, az elhaló ellen, az új, az élenjáró megszüntetéséért vívott harcot.

A pártoktatás sikere nagyrészt attól függ, hogyan irányítják a pártszervezetek a kommunista oktatást, hogyan ellenőrzik az iskolák, a tanulmányi körök, a szeminariumok és az egyéni tanuló kommunista munkáját. Egyes vezető pártfunkcionáriusok azonban édeskeveset törődnek a pártoktatás színvonalának emelésével, gyengén ellenőrzik a pártoktatás különböző láncszemeinek munkáját és gyakran csupán a statisztikai adatok összegyűjtésére szorítkoznak. Ehhez még hozzá kell tennünk, hogy sokan közülük különféle „objektív” okokra, többek közt bókros teendőkre hivatkozva nem fordítanak kellő figyelmet saját eszméi-politikai képzésükre és nem mutatnak példát az egyszerű kommunistaoknak. Ennek következtében ők is elmaradnak a rosszul teljesített kötelességeik. A kommunista és a munkáspártok vezető szervei helyesen teszik, hogy harcolnak a politikai oktatás elhanyagolása ellen.

A kapitalista, a gyarmati és a függő országok kommunista és munkáspártjai munkájuk bonyolult körülményei és nagy nehézségei ellenére jelentős erőfeszítéseket tesznek tagjaik politikai képzésének megszervezésére. Olaszország Kommunista Pártja például elérte, hogy több száz ezer tagja szívesen és kitartóan munkálkodjék eszméi-politikai színvonalának emelésén. Megszervezték a különféle tanulmányi körök és tanfolyamok kiterjedt hálózatait, amelynek a célja, hogy a párt kádereit felvértesze a marxizmus-leninizmus alapjainak szükséges ismereteivel. Olaszországban csupán 1951-től 1954-ig több, mint 257.000 hallgató végezte el a pártoktatás különféle tanfolyamait. Tavaly csupán az egyhónapos tanfolyamokon 1316 kommunista tanult; több száz ezer kommunista más oktatási formákban vett részt.

A Francia Kommunista Párt Központi Bizottsága által szervezett pártiskolák, a megyei és az üzemi pártszervezetek iskoláiban jelenleg több száz vezető pártfunkcionárius részesül marxista-leninista képzésben. A megyei és az üzemi pártszervezetek a pártaktívák számára szeminariumokat rendeznek. A pártsejteknél szervezett nevelő jellegű vitafeladatokon rengeteg kommunista vesz részt.

Németország, Nagy-Britannia, Ausztria, Indonézia, Japán, Brazília, Argentína és más országok kommunista pártjai nagy eszméi-nevelő munkát végeznek tagjaik körében. Kanada Haladó Munkáspártja például a pártaktívák számára iskolahálózatot szervezett, a nagyvárosokban pedig megindította a dolgozók esti főiskoláit. A marxista-leninista elmélet aktív propagandája segít a kommunista és a munkáspártoknak abban a harcban, amelyet a munkásosztály egységéért, a dolgozók életbevágó követeléseiről és demokratikus jogairól, a nemzeti függetlenségért és a tartós békéért vívnak.

Több kommunista és munkáspárt központi vezetősége nemrég tartott ülésen gondosan elemezte a pártoktatás megszervezésének eredményeit és fogyatékoságait, és kijelölte a kommunista eszméi-politikai nevelés megjavításának útjait. A vezető pártszervek abból indulnak ki, hogy a mai nemzetközi helyzetben, amikor a békéért, a nemzetközi feszültség enyhítéséért, a dolgozók léteért vívott harcban bonyolult feladatok hárulnak a pártokra, különösen nagy gondot kell fordítani a kommunista eszméi felvértesésére. Valamennyi pártban nagy figyelmet fordítanak a propagandista káderek képzésére, a pártoktatás egyes formáiban részvevő párttagok helye

(Folytatása a 4. oldalon).

Megnyiták az iskolák kapui

Hogyan adom elő az új helyesírási szabályokat

A tanterv rajoni értekezletén beszélgetéseket folytattam románnyelv-szakos tanártársaimmal az új helyesírási szabályok tanításáról. Megvitáztuk azokat a módszereket, amelyekkel megkönnyíthetjük magunk és diákjaink munkáját. Elhatároztunk, hogy igyekezzünk olyan módszert alkalmazni, amellyel a tanulók a legrövidebb idő alatt és alaposan sikerrel elsajátíthatják az új szabályok alkalmazását. Áttanulmányoztam az új helyesírási szabályzatot és figyelmesen átnéztem a hozzá tartozó, a tanügyi minisztérium által kibocsátott szakanyagot. Ezzel párhuzamosan hozzáálltam a leckéknek órákra való beosztásához, elkészítettem tantervet. Elhatároztam, hogy 4-6 bevezetőlecke után foglalkozom majd az új helyesírási szabályok kérdésével.

Tantervembe két új rovatot veztettem be. Egyikben az előadandó új szabályokat, a másikban az ezzel kapcsolatos szóbeli és írásbeli gyakorlatokat tüntetem fel. A nyelvtanórákon kívül az irodalommal való foglalkozás alatt is ügyelek a helyesírási szabályok alkalmazására.

Az előadás módszereivel sokat foglalkozom. A minisztérium által kibocsátott utasításokon kívül felhasználom az I.-IV. osztályok tanítási módszereit; szemléltető előadásokat tartok, táblázatokat és rajzokat készítek, amelyekre haladó és kezdő diákok írhatnak, a tantervvel való idezeteket írok. Ezzel igyekszem felkelteni a tanulók érdeklődését. Az elemzés és a tollbamondás módszerét is alkalmazni fogom. Egy-egy bevezető lecke után a tantervben, amelyben az új helyesírási szabályok fontosságáról és céljáról, arról, hogy az új helyesírási szabályok világosabbá, egyszerűbbé és egységesebbé teszik az írást.

Azért, hogy mi, románnyelv-szakos tanárok elérjük a kívánt eredményt, együtt kell dolgoznunk más szakos tanártársainkkal, hogy azok előadásukban lépést tartanak velünk s ők is igyekezzenek a helyesírásra ügyelni.

Javasoltam, hogy az első tanári értekezleten szótartsék az iskola tanári kara előtt. Mindannyiunk kötelessége az új helyesírási szabályzatot elsajátítani, szívesen hozzájárulni nyelvünk világosabbá, egyszerűbbé tételéhez.

Popescu Livia, a borosjenői középiskola tanára

Uj tanév kezdődött. Szorgalmas tanulás, új és érdekes tananyagok elsajátítása vár a gyermekekre, fiatalokra. Tanítók, tanárok és tanulók szívesen várják türelmetlenül szeptember elsőjét. Mindannyiuk életében új szakasz kezdődik. E napon meggyorsult a szívverése a most először katedrára lépő fiatal tanítónak és tanárnak, az első elemibe lépő hétéveseknek, tele vannak tervekkel az utolsó órákig. A tanárok új osztályt kapnak, a diákok új tanárokat és mindez annyi szorongást, kedves kíváncsiságot rejt. A tanévnyitóra örömmel vezették az anyák iskoláskorba nőtt gyermekeiket. Kutató néztek az osztályfőnökök arcába: milyen nevelőre bízják gyermekeiket. A pártnevelte tanárok, tanítók bizalmat keltenek a szülőkhöz, mert olyan emberré nevelik gyermekeiket, kikkel egyre virágzóbbá tehetjük szocializmust építő hazánkat.

Megkezdtem hivatásom

Türelmetlenül vártam 1955 szeptember elsőjét. Ezen a napon kezdtem tanítói hivatásom. Tizenegy tanúval töltött év után tanítani fogok. Annyi szeretettel és vágygal készültem erre, s most elérkezett a nap, amelyen álomom teljesült.

Aradon a pedagógiai iskola elvégzése után a tanügyi osztály Berechii középiskolájába helyezték. Szorongással és dobogó szívvel kerestem fel az iskolát, ahol egy egész osztályt várt, várja, hogy megtanítsam őket írni-olvasni. A tanév megkezdése előtt hozzáálltam a tanterv elkészítéséhez.

Uj laboratóriumi felszerelések

Borosjenőrajon Apáti közepében az új iskolaévi kezdetét jól felszerelt szertár várta. Kémiai, fizikai kísérleti eszközök, térképek, természetrajzi szemléltető rajzok, képek, mérő szerkezetek a szekrényekben. Ezen a nyáron is bővült a laboratórium fel-

Erőt és nagy szeretetet érzek magamban a gyermekek tanításához.

A tanítói hivatásom a legnemesebbnek tekintem, s köszönöm pártunknak a bizalmat, amellyel rám bízta az új nemzedék nevelését. Fogadom: fáradságot nem kímélve dolgozom, hogy bebizonyítsam pártunknak és kormányunknak, nem voltam méltatlan a bizalomra. A tanítói katedráról terjesztem az igaz szót, neveltem népköztársaságunk új állampolgárait.

Mangu Ioan, tanító.

Iskolai kísérleti parcella

A Borosjenőrajonban lévő Berechii középiskola hatosztályos iskolája mellett a tanulók az elmúlt tanévben kísérleti parcellát létesítettek, amelyet a nyári vakációban is lelkiismeretesen gondoztak. A múlt tanévben a természetrajztanár, vezetésével a kísérleti parcellán való tevékenykedés értékes támogatást jelentett számukra a természetrajz órák anyagának elsajátításában.

Most, az 1955-56-os tanév kezdetén elhatározták, hogy még nagyobb gondot fordítanak a kísérleti parcellára. Marsieu Todor, az iskola természetrajz- és számtanszakos tanára a tanulókkal együtt olvassa a sajtóban megjelent mezőgazdasági szak-

szerelése. A gép működését bemutató készüléket, új elektroszkópot, vetítő gépet, gázszűrőt, ingát, kemencsöveket, az RNN és a Szovjetunió térképét, valamint természetrajz órákhoz szükséges ábrázoló képeket kapott az iskola.

Megtrágyázzák a földet és összel melyszántást végeznek. Alkalmazzák foglalkoztatás készítői módszerét a paradicsom- és paprikapalánták számára és bordó-lével permetezik. A Berechii-i iskola mellett Micsurin-körök alakítanak, amelyeknek tevékenységében igyekeznek a szülőket is bevonni. Elhatározták, hogy a Micsurin-körök közreműködésével gyümölcs- és díszfákat ültetnek a középiskola és a környéken.

lyett formalinoldattal fecskendezzük be őket s ezzel még élhetőbb példányokat mutathatunk meg a gyermekeknek a természetrajz órákon, — fejezi be Kolumbán Piroksa.

Barna szemében parázlik a tettegés s a derűs elhatározás tüze. Egész nyáron türelmetlenül várta a tanítás megkezdését s örömmel tölti el az, hogy minden nap, minden órában újabb érdekességet rejt számára. Mint nevelő, az iskola internátusában az anyát, az otthoni igyekezik majd helyettesíteni. Boldog, hogy megvalósul régi álma: tanárnő lett.

G. M.

Üzemeink életéből

A villanygyárban

Naponta számos dolgozó látogatja meg az aradi villanygyár technikai kabinetjét. Sokan kérdésekkel fordulnak a kabinet vezetőjéhez, amelyekre mindig megkapják a választ. A technikai kabinet jófelismerő könyvtárban, megállapított órarend alapján kölcsönzik a könyveket a tanulmánygyáraknak. A gyár dolgozóinak tizenkét százaléka állandó olvasója a műszaki könyvtárnak. Különböző kérdések megbeszélésére havonta tartanak értekezletet technikusokkal, élmunkásokkal és a többi dolgozókkal.

A benyújtott javaslatok közül igen értékes Vuceti Ioan, aki indítványozta: a ventilátorokat úgy állítsák be, hogy a levegőt a kazán feletti térről szívják, mert így melegebb lehet. Lázárescu Dumitru elvtárs pedig azt javasolta, hogy használják fel a kohóporban található nyersanyagot. A téli zavartalan áramszolgáltatás biztosítását célozza Boaru Vasile javaslata: készítsenek egy megerősített transzformátort a földalatti huzalok részére. A többi javaslat is igen értékes. Ezek megvalósítása nagymértékben hozzájárul a termelés menetének megjavításához, a termelékenység növeléséhez és ugyanakkor jelentős megtakarítást biztosít.

A „Dózsa György” hordógyárban

Augusztus 23. társulatára szép eredményeket ért el a „Dózsa György” hordógyárban. Az ünnep után elhatározták, hogy újabb munkásokra terjesztik. Az elbirt néhány munkanap alatt kimagasló eredményeket szűrtettek a takarékosági mozgáskorban. Augusztus 25-31-ig a gyár dolgozói egy 700 literes hordóhoz szükséges donganyagot takarítottak meg. A megtakarításban Urcal Dumitru és Muresan Petru dolgozók jártak az élen.

Az IRUM autó- és gépjárató vállalatnál

Az ünnep utáni első munkanapon az IRUM autó- és gépjárató vállalatnál is eredményesen küzdöttek az anyagtakarékoságért. Augusztus 25-31-ig értékes acélmennyiség megtakarítását érték el. A megtakarított anyag 76 darab támgörgő tengely elkészítéséhez elegendő, amelyek KD 35. típusú traktorhoz szükségesek. Az anyagmegtakarításban Jurcal Petru munkás és Stanitz János mester tűntek ki különösképpen.

Ifju vasöntők egy napja

A „G. Dimitrov” gyár vasöntőjének dolgozói augusztus 31-én 94 százalékkal túlszárnyalták napi normájukat. E napon egy munkacsoport sem dolgozott normán alul. A kiváló siker eléréséhez nagymértékben hozzájárultak az öntőde ifju dolgozói is. — Munkánkkal igyekezzünk a szocialista verseny élére kerülni — mondotta Suciu Petru, az üzemszaktály IMSz szervezetének titkára.

Suciu elvtárs és Macean Petru IMSz tag augusztus 31-én 102 százalékkal szárnyaltak túl napi normájukat, míg Born Adam IMSz tag 85 százalékos normatúlszárnyalást ért el. Az ifju dolgozók nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is kiváló munkát végeztek.

Az iskolaévi küszöbén

Képünkön Kondor Zsuzsa, a 6. számú hetosztályos magyar tanulóval vegyes iskola tanára a tanév megnyitóján elbeszélget a pionirokkal. Meghallgatja a vakációról szóló beszámolóikat, alig várja a kíváncsi kérdéseit.

Szeptember elsőjén az első tanítási napon Harduj Zsana, a 2. számú középiskola IV. osztályos tanulója virágcsokrot nyújt az első osztályosoknak egy csoportjának, akik ezen a napon léptek át először tanteremük küszöbét.

Külföldi vendégeink látogatásai

Ivan Szinkovec, a Ljubljani Ljuaska Pravica című újság igazgatója és Zoran Jovanovic, az N. I. N. c. belgrádi hetilap helyettes főszerkesztője, a múlt hét folyamán meg látogatták a buktai filmstúdiót, megtekintették az RNN képművészeti múzeumát, a bukaresi „Gh. Gheorghiu-Dej” ruhágyárat, a doftanai múzeumot, a sinaiai Peles-kastélyt és a fővárosi „23 August” üzemet. El látogattak továbbá a Bukarest tartományi Bragadiru állami gazdaságba és a „G. Dimitrov” kollektív gazdaságba.

A két jugoszláv újságíró augusztus 26-án megtekintette a „J. V. Sztálin” Sztálin Ház nyomaipari kombinátot. Jugoszláv újságíró vendégeink szeptember 1-én vidékre utaztak. (Agerpres).

Naplójegyzetek

Több fényt!

Ha a költőnek ahhoz, hogy meghaljon több fény kellett („Mehr Licht!“), akkor nekünk, akik sokat, nagyon sokat akarunk élni, ezer-szer inkább szükségünk van több fényre, egyre több fényre. „Csak a gonosz lelkek félnék a fénytől” — mondja Miller, az öreg muzsik, sötétben ülő lednyának, a szerelmes Lujzenak, Schiller „Armány és szerelem” című tragédiájában.

Nemrég éjjel átutaztam Constantán. A vonat ablakából látni lehetett a kikötő tiszteit fényét. Mellette egy olajosbőrű, fejtehető bányász állt és nézte a tenger felett csillogó fényeket.

— Látja, — szólalt meg, szinte suttogva, — a háború ideje alatt is jártam erre. Akkor itt mindenfelé vakosított volt. Elsötétítették az utcákat, a házakat, a hajókat és bizony sokszor a leleteket is. Olyan voltunk, mint a vakondok. Most az egész kikötő fényárban úszik. De vannak nyugaton olyanok, akik megint el szeretnék oltani ezt a sok fényt. De nem engedjük.

Elkalandoztam a tárgytól. Azt akartam mondani, hogy este különösen szükségünk van a fényre, pláne a színházban. Hogy miért? Főleg az országban. Ezt mindenki érzi és tudja. A színház az egész világban ki vannak világítva, kivéve Aradot, ahol nem tudni miért, de úgy a télszínház, mint a szabadidő színház a szó szoros értelmében el van sötétítve.

A télszínházban a legvilágosabb előadás is alig tudja felvívni, elűzni az álomszöveget, a nyomott hangulatot, a szinte szomorú felhőmátyát, amelyet a rossz, fogatfosztó világítás teremt a nézőtérben. A nyári színház pedig egyenesen alig lehet a sötétben megtalálni. Még a környéken is alig látszik egy-egy égő. A nézőtér meg egész egyszerűen nincs megvilágítva.

Teljesen érthetetlen, hogy miért viselkedik a színház igazgatója így nagy rokonszenvvel a felhőmátyát. Takarékosdó? A takarékosdó jó és hasznos dolog, de ott kell alkalmazni, ahol erre a legnagyobb lehetőség kínálkozik. Es ilyen akad bőven a színházban. Elővigyázatosságból? Hogy a közönség ne fedezhesse fel a nézőtérben valamely kétes értékű nyári produkció értelmét szerzőjét?

A közönség minden este megérti és a maga módján méltányolja is a színház igazgatójának ezirányú igyekezetét. De azért mégsem kivan sem a sötétben botorkálni, sem a felhőmátyában úlni. És nagyon szeretné, ha erre a kérdésre is, de főleg a színházra, a színház környékére, nézőterére fény derülne. Minél több fényt!

(— 6 —)

Munkában a közellenőrző csoportok

Gyáraink, üzemünk dolgozóinak körében nem egyszer halljuk ezeket a kifejezéseket: üzleteink, boltjaink. S ma már természetes ez a kifejezés, hiszen az állami kereskedelem az egész dolgozó nép érdekeit szolgálja, annak tulajdonát képezi, így kézik a közönség igényeinek és szükségleteinek megfelelően bővíteni hálózatát, forgalomba hozni árukészletét. Nem panaszkodhatunk. Aru van. Napról napra újabb választékokkal, bővebb árukészlettel telnek meg az üzletek polcai. Örömtől el szívnénk, amikor a bevásárlás alkalmával tapasztaljuk, hogy egyre gyarapszik az árukészlet. Ez pedig minden műszernél pontosabban jelzi, hogyan válnak valóra azok a célkitűzések, amelyeket pártunk Központi Vezetősége 1953. augusztus 19—20-i plenáris ülésének határozata állít elénk. A közellátás e határozat megjelenése nyomán lendületesen javult.

Ez azonban nem minden. Maguk a dolgozók örökönk éberen arra, hogy az árukészlet gyarapodása mellett, állandóan fejlődjen a kiszolgálás színvonala is kereskedelmünkben. E célból alakultak a közellenőrző csoportok, amelyek rendszeresen látogatják az üzleteket, ellenőrzik a kiszolgálást és támogatást nyújtanak a hibák kiküszöbölésében. A kereskedelem dolgozóinak tevékenységét azonban nemcsak a közellenőrző csoportok tagjai kísérik figyelemmel, hanem az a sok ezer vásárló is, aki naponta megfordul az üzletekben. Ezt igazolja az alább idézett levél is, amelyet Putici Maria, Lahovari utca 7. szám alatti lakos intézett szerkesztőségünkhez: „Valóban a mi „Alimentara”-nknek nevezhetjük a Dragasani kerületi 29-es élelmiszerüzletet, amelyben Hemz Katalin, Fazekas Teréz és Vass György elvtársak tevékenykednek. Valamennyien elvtársas magatartást tanúsítanak a vásárlók közönségét iránt. Arról is gondoskodnak, hogy néhány szál virággal tegyék kellemesebbé az üzletet. Mindenki, aki ebben az üzletben megfordul, érzi, hogy ők is sajátjuknak tekintik munkahelyüket...”

A levélről példaként állítja a kis munkaközösséget más üzletek dolgozói elé.

A „I. Ranghej” gyár közellenőrző csoportja a „Pancu” falatozót ajánlja vendéglátó példaként. A „Vörös Trió” gyár közellenőrző csoportjától pedig megtudjuk, hogy helyes magatartást, figyelmes kiszolgálást és tisztaságot tapasztaltak a 116-os és 36-os „Alimentara” egységeknél, valamint az „Electrica” és a „Gradiste” vendéglőknél.

Erkeznek azonban levelek, amelyekben a dolgozó emberek rendelkezésekről tudósítják szerkesztőségünk. Urbán Mihály elvtárs, a „Libertatea” cipőgyárból arról ír, hogy augusztus 16-án a 33-as „Alimentara”-ban (Avram Iancu-ter) nem találta kifüggesztve az élelmiszerek árát, a raktár mérlege nem mért pontosan és a gyümölcsökkel telt ládák szanaszét hevertek a raktárban. Azt is megjegyezte, hogy miután figyelmeztette az üzlet dolgozóit a tapasztaltakra, majd néhány nap múlva ismét felkereste az üzletet, az észlelt hibákat kiküszöbölték.

Skerhák János elvtárs, a „Fierarul” közellenőrző csoportjának tagja arról ad hírt, hogy a 65-ös számú kenyérelosztóban (Dorobantilor utca) tikette már több hete csak 2—3 napos, szikkadt kenyeret szolgáltatnak ki.

A „I. Ranghej” gyárban Selean Irimie lakatos arról értesítette Steberger Andrást, Kovács Kálmánt és Popovits Milant, a közellenőrző csoport tagjait, hogy szabálytalanságokat észlelt a gáji Poetului utcai „Alimentara”-ban. A közellenőrző csoport tagjai még aznap felkeresték az üzletet és megállapították, hogy az alkalmazottak mintegy 80 kiló lisztet és 4 liter tisztaszeszt tettek félre, voltak ki az üzlet kereskedelmi forgalmából. Ugyanez a közellenőrző csoport a 112-es „Alimentara”-ban (felelős Németh Béla) 150 kiló cukor és több liter bor, valamint más szeszitalok hiányát tapasztalta.

E csoport tagjainak Turcu Iuliana, az „Odobesti” vendéglő kiszolgálója nem tudott választ adni arra, hogyan került 70 lej a büfé szekrényébe. Ebben az egységben egyébként nem nagy tisztaság tapasztalható, másrészt a szesz italok mértékét igen „takarékosan” végzik. Ujnyíli híján szolgálják fel a deci pálinkát.

Közlemények

A „Progresul” vállalat 14—16 év közötti ifjakat ipari tanulóknak alkalmaz a következő szakmákban: gépkocsiszerelő, villanyszerelő, cipész, szíjgyártó, szabó, író-és számológép szerelő, bórdiszmuves, bádogos, asztalos, bőrcserző (timár), gumivilkualtató. Tanoncokat alkalmaznak ezenkívül plasztikus anyagokat feldolgozó szakmára is. Részletes felvilágosításokért az érdeklődők a vállalat Aurel Vlaicu ut 139—

151. szám alatti székhelyén jelentkezzenek.

A „Progresul” vállalat vagonok ki-és berakására munkásokat alkalmaz. Érdeklődők keressék fel a vállalat Aurel Vlaicu ut 139—151. szám alatti székhelyét.

Az aradi cukorgyár az ideiglenes társaságra vegyészernőket alkalmaz.

kát és likőrt. Ugyanakkor Weinberger Judit pénztárosnő helytelen magatartást tanúsít a fogyasztók iránt. A „December 30” gyár közellenőrző csoportjának három tagja, Hnas József, Laczkó Ádám és Venczel Lajos augusztus 26-án ellátogatott a „Paulis” büfébe. Több fogyasztó volt az üzletben sők türelmesen vártak, hogy a kiszolgálás befejeztével beszélhessenek Boldist Livia kiszolgálónővel. Eszrevették ugyanis, hogy az által blokkolás nélkül mért és sajátkezűleg veszi át a kiszolgált áru ellenértékét. Emellett egy deci helyett két deci nélkül annak háromnegyed részét tölti a poharakba. Utóbb a közellenőrző csoport tagjai igazolták magukat és felhívták Boldist Livia figyelmét a tapasztaltakra. Ez azonban koránt sem gátolta meg a lelkiismeretlen kiszolgálót abban, hogy tovább is „saját módszere” szerint szolgálja ki a fogyasztókat. A jelenlévők közül többen írásban igazolták, hogy a kiszolgáló rendszeresen túlsúlyos magatartást.

E rendellenességeknek el kell tűnniük állami kereskedelmünkben. A kereskedelmi egységek vezetői és ellenőrzői figyelmet kell fordítani a közellenőrző csoportok által tapasztalt hiányosságokra és erélyesen el kell járniuk azok ellen, akik lelkiismeretlenül megkárosítják a dolgozó embereket!

Azt irtuk e cikk elején, hogy ma a vásárlók közönség érdeklődéssel figyeli a kereskedelmi egységek munkáját, mert magának tekintti ügy-kereskedelmünket. Ez valóban így van. Azonban egymagában nem elegendő. Minden vásárló becsületbeli kötelessége küzdeni az észlelt hibák ellen. Fokozott mértékben kell igénybe vennünk a reklamációs füzeteket, amelyekbe egységek még ma is név nélkül jegyzik be panaszukat. Természetes, hogy hasonló esetekben a kereskedelmi egységek vezetősége nem járhat el kellő eréllyel a dolgozó érdekek ellen vételével szemben. Ne fukarkodjunk e füzetek használatával akkor sem, ha dicsőünnünk kell, de főként akkor nem, ha bírálnunk kell, mert ezáltal a kereskedelmi egységek munkájának állandó fejlődését segítjük elő, s támogatjuk a közellenőrző csoportok munkáját is.

Szabó Imre

Időjárás

Szombaton, szeptember 8-án: változó időjárás, túlnyomó részben felhős égboltozat. A hőmérséklet enyhén süllyed. Nappal plusz 19—plusz 24, éjjel plusz 12—plusz 16 fok között váltakozik. Mersékel, napközben erősödő szél. Délután helyi záporok.

A következő két napon: változó időjárás. A hőmérséklet állandósul.

Testnevelés és Sport

A román sportolók jelentős nemzetközi feladatok előtt állanak szeptemberben

Szeptember folyamán a román sportolók jelentős nemzetközi feladatok előtt állnak. Szeptember 18-án három találkozóra kerül sor a Román Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság labdarúgó között. Bukarestben a két ország „A” és ifjúsági válogatottjai, míg Berlinben a „B” válogatottak mérkőznek. Szeptember 28-án Bukarestben a Román Népköztársaság válogatott csapata Belgium ellen játszik.

Szombaton és vasárnap Sztalinogrodban a Csehszlovák Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság és a Román Népköztársaság ifjúsági válogatott atléta csapatai találkoznak. Nagy érdeklődéssel tekintenek a sportkorok a Szovjetunió és a Román Népköztársaság ifjúsági válogatott atléta-csapatának versenyére elé, amelyet szeptember 17—18-án tartanak meg.

Bukarestben. Szeptember 10-én a román lovasok nemzetközi versenyen vesznek részt Belgrádban.

Szeptember 25-én Bukarestben rendezik meg a Román Népköztársaság és Ausztria vivó-csapatának mérkőzését. A hónap végén a két legjobb román sakkozó Berlinben részt vesz egy nemzetközi sakktornyon, amelyen megjelentek a Szovjetunió, a Csehszlovák Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság és más országok sakkozói.

E hónap legkiemelkedőbb sporteseménye a Bukarestben megrendezésre kerülő céllövő Európa-bajnokság. A szeptember 11 és 18 között sorra kerülő Európa-bajnokságon férfiak, nők és ifjúsági versenyzők vesznek részt. (Agerpres)

Készül az aradi Metalul a vasárnapi mérkőzésre

Vasárnap délután a Progresul stadionban 5 órai kezdettel — mint ismeretes — az aradi Metalul bajnoki mérkőzést játszik a vajdahunyadi Metalul csapata ellen. Az aradi együttes szempontjából rendkívül fontos, hogy megszerezze a találkozás mindkét pontját, mert ebben az esetben szorosan fel tud zárkózni az élcsoporthoz. A piros-lékettek szorgalmas edzéssel készülnek a találkozóra és minden bizonnyal lelkes játékkal,

nagy küzdeniakarással harcolnak majd a bajnoki pontokért.

A bajnoki labdarúgó mérkőzés előtt ugyancsak a Progresul stadionban „B” ligás kézilabda mérkőzés lesz, amelyen az aradi Progresul találkozik a Tirgovistei Flacara kézilabda csapattal.

Itt írjuk meg, hogy vasárnap délután 10 órai kezdettel a Metalul sporttelepen a Metalul Arad—Stiinta Temesvár ifjúsági labdarúgó mérkőzés kerül lebonyolításra.

Néhány sorban

Somogyi János versenyző az 50 kilométeres gyaloglásban 4 óra 28 perc 24,8 másodperces idővel megjavította a világrekordot. Harmadik mérföldön Somogyi ugyancsak világrekordot ért el 4 óra 18 perc 23,4 másodperces idővel.

Magyar részről a budapesti Vörös Lobogó vesz részt a klubcsapatok labdarúgó Európa-bajnokságában. A Vörös Lobogó első ellenfele a sokszoros belga bajnok Anderlecht lesz. Az első mérkőzés Budapesten játszódik le szeptember 7-én, a visszavágót Brüsszelben rendezik meg október közepén.

A csehszlovák atléták 120:92 arányban győztek Prágában a franciák ellen. A francia atléták azonban váratlanul 53:52 arányban legyőzték a csehszlovákokat.

A szeptember 17-én Lausanneban sornakerülő Sváj—Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzést a francia Devillers vezeti.

A Szovjet Hadsereg spartakiádján Kuc a 10.000 méteres futásban 29 perc 0,62 másodperccre javította a szovjet csúcst. Ez az eddigi második legjobb eredmény a világon.

Adómentes épületek

A városi néptanács pénzügyi osztálya felhívja az érdekelteket figyelmét, hogy a minisztertanács 1955. június 16-i 1099. számú határozata értelmében a városok és munkásszövetkezetek területén magántulajdonban

lévő be nem fejezett és befejezett épületek, amelyeket állami kölcsön útján építettek, adómentesek az építkezések befejezésétől számított tíz évben.

Arad iparának fejlődéséről

A nagy világgazdasági válság hatása

Az aradi gyárak egy viszonylagos stabilitású években összességében bizonyosfokú fejlődésen ment keresztül. A francia és angol tüke előnyösülése a textil- és élelmiszeriparban érezhető ugrott idezett elő. A lejár színtén lendületet vett, bár az első világháború előtti méreteket nem érte el. Számos kisvállalat alakult s a rendeződött hitellet új bizalmat teremtett a tőkes vállalkozások irányában. Általában megállapítható, hogy az aradi nagyipar 1929-ig emelkedő termelési görbét mutatott.

Szinte bombarobbanásszerűen következett tehát be 1929-ben s az ezt követő években a válság. Az iparra és mezőgazdaságra egyaránt kiterjedő, s az egész kapitalista világot felőlelő válság érzékenyen érintette az aradi ipart is. Különösen súlyosbította az aradi ipari üzemek válságát a bankcsődök sürűsége, nem kevésbé az a tény, hogy a nagyüzemek (Indagrar, Textilgyár, stb.) arra törekedtek, hogy az áruikkal magas árat a lehetősséghoz mérten megőrizzék. Ez odavezetett, hogy a raktárak megteltek s az árukészleteket nem tudták kiüríteni. Az árukészletek felhalmozásával párhuzamosan jelentkező „dumping” — az áron aluli piacradozás — viszont a kisvállalatok teljes csődjét idézte elő, melyek hitelképtelenséget váltak, vagy teljes csődbe jutottak. A kisvállalatok képtelenek voltak lépést tartani az áruk állandó zuhanásával, annál is inkább, mivel az árzuhanást újabb hatalmas munkástömegek elbocsátása követte és a vásárlóképesség az árukhoz viszonyítva még alacsonyabb lett.

Ha áttanulmányozzuk a korabeli közgazdasági szaklapokat, — akár a Consumot, akár az Excelsior, — he-

tenként találhatunk benne csődeseteket az aradi kis iparvállalatok sorából. Még nagyobb a kereskedelmi vállalatok csődjének száma. Különösen súlyosan jelentkezett ez a tünet 1932-ben, amikor szinte pánikszerűen szűnt meg a bizalom minden kisvállalattal szemben. A bécsi Creditbank hitelintézet bukása ugyan magával ragadta a közép- és kelet-európai kis hitelintézetek zömét, ami a hitellet teljes felkavarodását vonta maga után. Ez viszont az amugyis hitelképtelen kisvállalatokat tette önkényesítő képét nyújtani igen nehéz. E kérdés tisztázása külön részletes tanulmányozást igényel, mivel a spekuláció tág lehetőséget, a mesterséges csődök, szanálási kampány, stb. rendkívül zavaros viszonyokat teremtettek.

Természetesen a válságot a nagy iparvállalatok éltek túl a legkisebb veszteséggel. A nagy világgazdasági válság következtében a nemzetközi piacon bekövetkezett krach azonban a nagyiparvállalatok termelését is súlyosan befolyásolta. A termelés csak csökkentett mértékben folyt, a munkabéreket lezártították, a munkások egy részét elbocsátották. Az aradi Indagrar vállalat raktárak tömve voltak, ami az élelmiszeri ipar súlyos válságát tükrözi. E válságról a legbiztosabb képet a gabonakereslet adja. A kenyérgabona nagyban 1929-től 1931-ig 764 lejről 294 lejre, a tengeri ár 621 lejről 162 lejre csökkent.

Súlyos zuhanás következett be a cukorgyár termelésében is, mely hosszú évekig üzemben kívül volt, vagy alig dolgozott.

Számos nagyüzem, a termelés részleges vagy teljes leállítása révén sem tudott megmenekülni a csődtől, úgy hogy ezek kénytelenek voltak alapítójuk egy részét feloldozni. Így például a FITA költségvetés áru-gyár 15 millió lejes költségét 3 millió lejre csökkentette, a Grundmann vasár-gyár 10 millió lejről 5 millióra, az ASTRA pedig országos viszony-

latban 450 millióról 420 millióra apasztotta alapitóját. Több külföldi céget képviselő testvérvállalat bezárt.

A részvényjegyzések a bécsi tőzsdén hallatlan mértékben zuhantak. Osztrákot a legtöbb vállalatnál évig nem fizettek. A termelési válság súlyosságáról a leghűbb képet az ASTRA részvényárfolyama mutatja, mely 1929 és 1938 között a következőképpen alakult:

	1929	1930	
legmagasabb	29,10	21,53	
legalacsonyabb	14,50	11,25	
1931	1932	1933	1934
12,50	12,00	7,20	10,75
5,00	5,00	5,00	5,00
1935	1936	1937	1938
9,18	20,20	26,40	15,25
6,00	5,40	15,00	13,00

Emelkedést tehát csak a harmincos évek végén figyelhetünk meg, ekkor viszont az újraszervezett ASTRA is a feygyvergyártásba kapcsolódott be.

A válság hatását szemlélteti az osztrákotok görbéje is, mely 1929 és 1932 között az ASTRA-nál 55 lejről 0-ra, a FITA-nál, a butorgyárnál, a Czettel fűrésztelénél, az IMASA-nál, a Polychromnál, az Indagraránál s a cukorgyárnál szintén 0-ra zuhant. Ez utóbbiaknál egészen a második világháborúig nem fizettek osztalékot.

A válságot mindössze két nagy vállalat uszta meg teljesen simán: az ITA textilgyár és az AEG élelmiszeripar tartozó villanygyár. A villanygyár például mindvégig 20, illetve 15 százalékos osztalékot fizetett, sőt mint a válságból győztesen kikerülő, örösöröszti fiókja 1935-ben 4 millióról 12 millióra, 1936-ban 24 millióra, 1939-ben pedig 48 millióra emelte alapitóját, mintegy jelezve az erőrekapott német töke romániai előretörését. Az angol segítséggel dolgozó ITA osztalékaránya mindössze 1932—1935 között jelzi a válság

utóhatását, egyébként a villanygyár mellett a legkedvezőbb képet nyújtja:

1926	1928	1929	
25,50	120	75	
1930	1931	1932—35	
118	116	0	
1936	1937	1938	1939
102	100	94	79

Az erőrekapott textilgyár 1939-ben, már az országos termelés 7,5 százalékát adta 1061 millió lej értékű évi termeléssel.

Végéreményben tehát a nagy világgazdasági válságból Aradon is a külföldi érdekkörökhöz tartozó nagyvállalatok kerültek ki győztesen.

Az aradi ipar a második világháború végéig

A kapitalista világgazdaságra általánosan jellemző tünetként Aradon is jelentkezett a depresszió. Megfigyelhető, hogy az említett két nagy iparvállalatot kivéve, Aradon egyetlen vállalat sem tudta elérni a termelés válság előtti színvonalát. 1933 után emelkedés tapasztalható ugyan, de az osztalékok aránya, a részvénykurzus és az évvégi mérlegek tanulmányozása arra enged következtetni, hogy a válságból nem sikerült véglegesen kilábalni s a termelés depressziója egy újabb válság kibontakozásához vezetett volna, ha időközben a háborús készülődés más irányba nem tereli a fejleményeket.

Az általános depresszióra jellemző, hogy például az Arad-Podgoria vasúti társaság években keresztül veszteséggel zárta mérlegét, a cukorgyár profitja pedig nem érte el a befektetett tőke 1 százalékát sem, jöttek a cukorgyár mindjárt a válság után fuzionált a chitlali üzemmel, hogy ilymódon lábalhasson ki a válság katasztrófális következményeiből.

Súlyosan befolyásolta az aradi ipar fejlődését a válságból megerősödve kikerülő, idegen tőkét képviselő trösztök erősödő nyomása is. Azok a vállalatok, amelyek nagyban hazai tőkeérdekeltségeket képviseltek — első sorban az ASTRA — a válság utáni években sem bírtak zöldágra vergőd-

ni. Ennek következtében az ASTRA a mellékvállalatainak fúziójával s a fokozottabb feygyvergyártással kívánta helyzetét megerősíteni. Így 1934-ben a már korábban megszerzett szatmári „Unio vagongyár” részvényeinek birtokában tervbevétték az összes ASTRA társasághoz tartozó vagon- és feygyvergyárak összevonását. Ennek megfelelően a brassói „Romloc”, az aradi ASTRA és a szatmári „Unio” gyárak részleges lezserelésével egy nagy feygyvergyártó hoztak létre Brassóban, melyhez később megszereztek a bukaresti „Vulcan” vagon- és gépgyárat is. Az új feygyvergyár, — mely ugyan más érdekköröket képviselt, mint a Malaxa, — megfelelt a hazai háborús körök célkitűzéseinek, melyek a harmincas évek végén a német háborús körök époly híven kiszolgálták, mint korábban a Kisantantot támogató francia vágóteket.

A második világháború alatt az ASTRA társaság egész szoros kapcsolatot teremtett a Malaxa trösztel és teljesen a német hadigépezet ellátására rendezkedett be. De hadianyaggyártásra tértek át nemcsak a nehézipar helyi üzemei, hanem a könnyen átszervezhető kisebb fémipari üzemek is. Így első sorban az Armatura üzem kapcsolódott be a hadi-termelésbe, mely teljesen német irányítás alatt álló légionárius üzem lett. A második világháború során a német tőke nemcsak a nehézipart és villamosági ipart vette ellenőrzés alá, hanem más iparágakba — első sorban a textil és vegyiparba — is erősen beférkőzött. Így például a TEBA textilüzem teljesen német tőkével alakult és a hazai német textilérdekeltségek megerősítését szolgálta.

Az aradi ipar a második világháború után

A második világháború súlyos anyagi károkat okozott az aradi iparban. A bombázások is erősen bántották a termelést, főleg azonban a nyersanyagértékek kiméletlen felhasználása és kimerítése juttatta súlyos helyzetbe az aradi ipari termelést. A háborút követő infláció ugyanakkor a magántőkét képviselő üzemekben a spekulációnak nyújtott jó

terepet, minek következtében egyes helyeken anyaghiány, másutt árúhalmozás, az árukészletek a piactól való tervszerű visszatarítása teremtett egyszégtelen helyzetet. A gépek egy része tönkrement még a háború folyamán, a gyárak vezetőiségei pedig igyekeztek megmaradt tőkéjüket is külföldre menteni, a a berendezések feltrissítésére mit sem fordítottak. Az infláció következtében rettenően összezsugorodott reálberek busás profitot biztosítottak még csökkentett termelés mellett is a kapitalista köröknek, kiknek törekvése a külföldi tőkésekkel való kapcsolat kiépítésére irányult. Az angol és amerikai tőke, a német versenytárs legyőzése után, teljes rohamot akart indítani a délkelet-európai piac és termelés teljes meghódítására. A termelés szabotálása éppen azt a célt szolgált, hogy bebizonyítsák a hazai erők gyengeségét a termelés ujbi megindítására s így kényszerítsék az országot az „amerikai segély” — első sorban a „Marshall-terv” — elfogadására.

Természetesen koral volna részletes kutatások hiányában a háború utáni évek viszonyait az összes aradi üzemekre általánosítani, mint ahogy az egyes nagy érdekeltségek körmőfont külföldi spekulációinak feltárásához is komoly tanulmányozásra van szükség. Egy tény: a jogairtási sikrasszaló megerősödött hazai munkásszállyal szemben a nagy tőke nem mert nyílt rohamra indulni s ezért választotta a termelés tervszerű sorvasztásának s a tilkos tőzdespekulációknak módszerét.

A második világháború után azonban megváltoztak a társadalmi viszonyok. A fasizmus leverése után a munkásszállyal, pártunk irányítása mellett, harcba szállt jogaiuk védelmében. Üzemi bizottságok alakultak s szervezett akcióval megakadályozták a termelés leállítását, a törvényszerű munkabérbécsatlásokat, munkások jöletti intézkedések felállítását harcolták ki, stb. Az üzemi bizottságok és az újraszervezett szakszervezetek éberen örökölték a régi tulajdonosok munkásellenes akcióival szemben.

Az IMSz szervezetek életéből

Fordítsunk nagy figyelmet az IMSz politikai oktatás megszervezésére

Az ifjak nevelésében jelentős helyet foglal el a politikai oktatás, mert ezáltal a városi és falusi ifjúságok és a szervezeten kívüli fiatalok állandóan és szervezeten gazdagságát politikai, ideológiai és kulturális ismereteket, megismerik az ifjúság előtt álló nagy feladatokat, megtanulják hogyan kell harcolniuk a párt és a kormány politikájának megvalósításáért.

Az IMSz aradtartományi bizottságának büroja számos intézkedést tett az IMSz politikai oktatás alapos megszervezéséért. Az elért eredmények nagymértékben annak tulajdoníthatók, hogy a pártszervezetek behatárolták az IMSz szervezeteket. Az elmúlt évben a különböző oktatási körökben több, mint kétezer ifju vett részt. Az előadások és a szemináriumok ideológiai színvonalra magasabb volt, mert a propagandisták jobban felkészültek.

Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy még több eredményt érhetünk volna el, azonban számos hiba mutatkozott a politikai oktatás irányítása terén. A tartomány területén levő IMSz tagok és szervezeten kívüli fiatalok számához viszonyítva csak kevés ifju vett részt a politikai oktatásban. Egyes IMSz alapszervezetekben az ifjaknak még 50 százaléka sem kapcsolódott be. Leányoknak még kisebb százaléka vett részt az oktatásban. Aradtartományban például csak 29 leány vett részt. Egyes vezetők IMSz aktivisták helyettesítették a politikai és ideológiai színvonal emelésének fontosságát, még az aktív oktatást is elhanyagolták. Az IMSz Borosjenő-rajoni bizottsága apparátusa, élen a bürotagokkal, az elmúlt évben nem vett részt semmiféle politikai oktatásban.

Az új oktatási év előkészítésében számos hibát felszámoltunk, azonban még sok a tennivaló. Még mindig előfordul, hogy egyes rajoni bizottságok, felelősségszerűtlen hiány-

ban, nem foglalkoznak kellőképpen ezzel a kérdéssel. Gurahoncrájonban például nagyon fiatal és tapasztalatlanok még nem rendelkező propagandistákat válogattak ki, akiknek egyszerűen nem mutat biztositókat arra, hogy a rajuk bízott oktatási körökben sikeresen vezetik majd. Kőrösrajonban hasonló a helyzet.

A meglevő hibák felszámolása érdekében mielőbb intézkedni kell a rajoni bizottságoknak. Az összes oktatási formák, körök, tanfolyamok részére ki kell jelölni a propagandistákat. Ezen a téren IMSz szervezetek kérjék a pártalapszervezetek segítségét.

A városi és rajoni bizottságok feladata már most biztosítani a propagandisták jó munkáját. Ezért felkérjük a legjobban felkészült IMSz tagokat fel kell fordítani és kollektívákat kell létesíteni, amelyek elősegítik az oktatás jó menetét. Ajánlatos, hogy ezek a kollektívák 7-9 elvtársból tevődjenek össze, segítséget nyújtsanak a megbeszélések előkészítésében, megszervezésében, népszerűsítésük a jó propagandisták munkamódszerét.

Az 1955-56-os politikai oktatási évben politikai körök szerveznek városokban és falvakban, kezdők számára. Ezenkívül két éves esti körök szerveznek, amelyekbe azokat az IMSz-tagokat és szervezeten kívüli fiatalokat vonják be, akik már résztvettek IMSz politikai oktatásban és megfelelő politikai felkészültséggel rendelkeznek.

Az SZKP történelmét tanulmányozó körök csak ott szerveztek meg, ahol erre megfelelő feltételek mutatkoznak. Így például nagyobb üzemekben, ahol több ifju már részt vett az esti tanfolyamon és megfelelő politikai felkészültséggel rendelkezik. Ott, ahol a körkörülmények megengedik, új politikai oktatási forma létesül, amelyben a Román Munkáspárt történelmét tanulmányozzák.

Az IMSz rajoni bizottságainak arra kell törekedniük, hogy október elsejéig befejezzék a hallgatók kiválasztását az összes oktatási formák részére.

Elsősorban a termelésben lévő legjobb ifjakat kell bevenni. Ugyeinképpen kell arra, hogy ezek az ifjak elsajátítsák az előadott anyagokat. A gyakorlatban lévő harmadéves tanonciskolák hallgatóit is be kell vonni a különböző oktatási körökbe. Azok az ifjak, akik gyakorlatban dolgoznak, de falvakban laknak és ott töltik idejüket nagyrészt, külön oktatási körben vesznek részt, amelyet az illető gyárból vezet egy propagandista. Ha kevés ilyen ifju van, a kollektív gazdaságok, az állami gazdaságok, vagy pedig a községekben megszervezett körökben vesznek részt. Ezeknek az ifjaknak előrehaladását az illető gyár IMSz alapszervezetének bizottsága ellenőrzi.

Ajánlatos, hogy azon ifjak részére, akik alacsony politikai felkészültséggel rendelkeznek és nem vonják be őket a különböző oktatási körökbe, kollektív olvasókörieket szervezzenek és az IMSz-bizottságok jelöljék ki közülük a legképzettebb ifjút, aki vezeti a kört.

Az IMSz politikai oktatási év a pártoktatással hasonló időtartamú lesz. A városban október 1-jén június 30-ig tart, a falvakban pedig november 15-ig tart. A város területén a politikai körök és tanfolyamokat kéthetente egyszer tartják, a falvakban pedig hetente egyszer. Helyes volna, ha a rajoni IMSz-bizottságok és a községi alapszervezetek egész évre megjelölnék a politikai oktatás pontos napját. Az oktatással kapcsolatban a rajoni és városi bizottságoknak szeptember 15-ig ki kell képezniük az alapszervezetek titkárait és azok helyetteseit.

Csigyár István,
az IMSz tartományi bizottságának bürotagja

Előlegosztás Nagyszentpéteren

Augusztus 28-ika valóban nagy ünnep volt a nagyszentpéteri „Május 9” kollektív gazdaság tagjai számára. Ezen a napon osztották ki az előlegosztást a gazdaság 39 sertés és más állatok hizlalására kötött szerződés.

Ezúttal a kollektívisták a gottolbi GTA segítségével, az agrotechnikai szabályoknak megfelelően művelték meg földjüket. Azokon a területeken, ahol műtrágyát szórta el, átlagban 2200 kiló buzatermést értek el hektáronként.

A kollektívisták jól dolgoztak az 1954-1955. mezőgazdasági évben, — mondja Pavel Vasile elvtárs, a gazdaság mérnöke. — Idejében és jó körülmények között ápolták a növényeket. Tavasszal acatoltak a buzaföldeken, a kapásnövényeket pedig többször is szakszerűen megkapálták. Nem kések a kalászosok betakarításával sem. A jó munkaszervezés, az aratás és a cséplés veszteségek nélküli elvégzését biztosította. A fejlett agrotechnikai szabályoknak megfelelően ápoló növények a kukorica, napraforgó és a cukorrépa, valamint más betakarításra váró növény, szintén gazdag termést lőrt.

A nagyszentpéteri kollektív gazdaság tagjai 452 hektárnyi területen 722.280 kiló buzatermést takarítottak be. A betakarítás után elégettek állam iránti kötelezettségüknek. A közgyűlés határozata alapján pedig 69.900 kiló terményt vetőmagként tartalekoltak. Ugyanakkor 14.450 kiló terményt a bekelek és az agrok segegyezésére, valamint a gyermekotthon fenntartására biztosítottak. Az előlegosztás alkalmával 174.200 kiló terményt juttattak a tagoknak előlegként az augusztus 1-ig teljesített 55.318 munkanap után. A kollektívisták előlegként egy-egy munkanapra 3,15 kiló buzát és jelentős mennyiségű zabot kaptak. Egyes kollektív családok, amelyeknek tagjai az év folyamán odaadással és rendszeresen dolgoztak a gazdaságban, az előlegosztás napján gabonával megrakott szekerekkel tértek haza. Így például Laurenszki Pera kollektívistája, aki családjával együtt 429 munkanapot teljesített, 1335 kiló buzát és jelentős mennyiségű zabot kapott. Laticus Milan, a teljesített munkanapok után 1130 kiló buzát és szintén nagyobb mennyiségű zabot vitt haza előlegként. Bőségesen részesültek a közösen termelt gabonából: Bulz Nica, Such Jakab és Petko Draga kollektívisták is, akik szintén nagyszámú munkanapot teljesítettek.

Az elmúlt évek folyamán szintén bőséges jövedelmet osztottak a nagyszentpéteri kollektív gazdaságban. Így jelentősen emelkedett a tagok anyagi- és kulturális életszínvonal. Több mint harminc kollektívista kérekké, 8 kollektívista rádiókészülék vásárolt. Tizenöt kollektívista házát épített, illetve általános javítást végeztetett a házában. Mások fejős tehént, sertést, butort vásároltak. Egyesek bevezették házukba a villanyt. Harminc kollektívista család gyermeke közép-, illetve főiskolában tanul. A két és hat év közötti gyermekeket szeretettel gondozzák, nevelik a gazdaság gyermekotthonában.

— Kollektív gazdaságunk és háztáji gazdaságunk fejlődésének alapja a kollektív munka — mondotta Giurics Milan elvtárs. — Ez az év újabb lépés a fejlődés útján.

Gyermekkoromban egyetlen vágyam volt a tanulás, — mondja Petko Draga kollektívista, aki ma már közel jár az ötven évhez. — Nagyon szerettem tanulni, tanítóim pedig mindig dicsérték jó magaviseletemért és szorgalmamért. Középiskolát végezni azonban nem bírtam, mert az akkori rendszer kulturális fejlődésében is korlátozta a szegényországot. A népi demokratikus rendszer új életet hozott számunkra. Flam felsőfokú iskolában tanul, rövidesen mezőgazdasági mérnök lesz. Amióta a kollektív gazdaságba beléptem, lehetőséget nyújtott arra is, hogy megöröngált házatam újraépítem. Kell ennél jellemzőbb példa népi demokratikus rendszerünk megvalósításáról? Ezek a megvalósítások véleményem szerint ott léteznek valamilyen nyitunk életében.

A Kőolajipari Minisztérium vállalatai teljesítették ötéves tervüket

Népgazdaságunk újabb, jelentős sikerrel büszkélkedhetik: a Kőolajipari Minisztérium teljesítette az ötéves terv keretében rárd háruló feladatokat, megépítve mind az ösztörmelés értéke, mind a nyersolaj- és a kőolaj-kitermelés tekintetében.

A tökéletes kizsákmányolás és a háború mérhetetlen károkat okozott kőolajiparunknak. Munkásaink, mérnökeink és technikusaink hősiess munkája azonban a Szovjetunió testvéri segítsége meghozta a várt eredményt. Az ötéves terv előtti évhez viszonyítva nyersolaj-kitermelésünk színvonalán az idén 208 százalékkal érte el. Több, mint 10.500.000 tonnás ide-

termelésünk lényegesen felülmúlja a burzsoá-földesuri rendszer idején elért legmagasabb termelési eredményeket is.

Az új lelőhelyek felkutatását szolgáló feltárási furások nagy mértékben fokozódtak. Ma a furásoknak több, mint fele — méterben számítva — feltárási célokat szolgál. Hazánk gazdasági térképén új kőolaj-vidékek tűntek fel az ötéves terv folyamán: Moldva, Pitești, Otlenia.

Nagy mértékben hozzájárul a nyersolaj-kitermelés növekedéséhez az is, hogy a kitermelésben alkalmazott kapitalista rablógazdálkodás helyett most ésszerűen, a tudomány és a technika legújabb vívmányai-

nak felhasználásával történik a kitermelés.

A nyersolaj-kitermelés növekedésével párhuzamosan növekedett a finomított és a krakkolt berendezések teljesítőképessége is. Ma 65 százalékkal több benzint, 88 százalékkal több fehér terméket gyártunk, mint az ötéves terv megkezdésekor.

Népi demokratikus államunknak gondja volt a kőolajipari dolgozók életszínvonalának emelésére. Az ötéves terv folyamán 1150 lakás, mintegy 25.000 személy befogadására alkalmas otthonok, 60 klub, 60 orvosi rendelő, 14 üdülőház, stb. épült számukra.

(Agerpres)

A székelyudvarhelyi mezőgazdasági könyvelési műszaki iskola tájékoztatója

Székelyudvarhelyen az 1955-56. tanévtől kezdve egy 2 évfolyamos mezőgazdasági könyvelési műszaki iskola nyílik meg román és magyar tagozattal.

Az iskola mezőgazdasági könyvelési technikusokat képez ki.

A tanulmányok befejezése után a végzetettek a mezőgazdaság termelői egységeibe helyezik el.

Az iskolába felvehető mindazok a 17-25 év közötti fiatalok, akik elvégezték a középiskola 10. osztályát.

A tanulók felvétele vizsga nélkül

történik az érettségi bizonyítványban kapott középfokú jegy figyelembevételével.

A tanulók állami ösztöndíjat kaphatnak a jelenleg érvényben lévő törvények alapján.

Az iskolának fiú és leány internátusa van.

Beiratkozni augusztus 15 és szeptember 15 között lehet a szokásos okmányok benyújtásával.

Minden más kérdésre felvilágosítással az iskola titkársága szolgál: Székelyudvarhely, Szabadság-ter 1. szám. Telefon: 146.

Igazgatóság.

Megkezdtek az őszi repce vetését

Aradtartományban megkezdtek az őszi repce vetését. A Fegyérháza községi kollektívisták néhány nap alatt 20 hektárt, a temesfűzuti kollektívisták pedig 30 hektárt vetettek be repcével. A fegyérházi dolgozó parasztok összesen 80 hektáron vetették őszi repcét.

Aradtartományban ugyanakkor megkezdődött az őszi szántás is. Rövid idő alatt 18.394 hektárt szántottak fel. Eddig Arad-, Borosjenő-, Nagyszentmiklós- és Kőrösrajonban szántották fel a legnagyobb területet.

Mezőgazdasági naptár szeptember hónapra

A szőlőben

Mivel a szőlő érési állapotba került, nem folytattunk semmiféle talajmunkát, hanem csak állandó figyelemmel kísértük a szőlőfűrtöket, hogy megállapíthassuk a legjobb időpontot a szüretelésre. A szüretig állandó öröket állítsunk a szőlőbe. Késedelem nélkül fejezzük be a szürethez és a borászathoz szükséges eszközök előkészítését.

E hónapban megkezdődik a korai szőlő szüretelése és sajtolása. A hátramaradt szőlőfűrtöket fából készült kádakba, vagy cementedényekbe rakározzuk el és földréteggel borítjuk, hogy az erjedés ideje alatt ne veszítsen szesztartalmából.

Az új szőlők és szőlőiskolák létesítéséhez szükséges területeken folytatjuk a talajforgatást. A forgatással egyidőben hektáronként 30-40 tonna istállótrágyát is juttatunk a földre.

A fiatal olványsszőlőkben végezzük el az őszi mélyszántást és a talaj trágyázását. A szántás után pedig földeljük a tökélet és mintegy 4-5 centiméter vastag földdel borítjuk be a vesszőket is.

A szántóföldön

Újra nagy munkába kezd minden jó gazda. Az őszi mezőgazdasági kampány küszöbén vagyunk s ilyenkor szánunk kell vetésnek az előtűnk álló feladatokkal.

Tartományunkban igen elterjedt a kukor- és takarmányrepa termesztése. Gondoskodjunk tehát a repafélék betakarításának megkezdéséről

és gyors elvégzéséről. Ezenkívül betakarításra kerül a burgonya, a rizómus, napraforgó is, learatjuk és elcsépljük a magnak való herét. A hónap vége felé a korábban erő kukorica törését is meg kell kezdenünk. Arra kell törekednünk, hogy a lehető legkorábbi időben lehetőleg betakarítsuk a kukoricát, mert ilyenkor idejében elvégezhetjük a mélyszántást. E hónapban feltétlenül be kell fejeznünk a dohány szedését, szárítását és átadását.

A jó gazda különös gonddal végzi az őszi vetés alá a szántást. A szántás előtt földjére trágyát hord és ezantáskor azt aláfördíti. Azokon a földelken, amelyeket jól előkészítettünk és amelyek kellőképpen meggyűlepedtek, tartományiszerte megkezdhetjük az árpa, a rozs, az őszi búzát, majd később az őszi buza vetését. A hónap közepéig lehetőleg fejezzük be az őszi repce vetési munkálatait.

Most kell kiválasztani az ipari növények alá a legmegfelelőbb földelket, hogy azután az agrotechnikai szabályok szerint műveljük meg. A réteken és legelőknön terítsük el a trágyát és a vakondtrágyákat.

A gyümölcsösben

Rendszeresen folytassuk a gyümölcsöszedést. Ezenkívül az új gyümölcsültetvények előkészítési munkálatait is folytassuk. Azt a területet, amelyre ültetni akarjuk az új gyümölcsöt, először kijelöljük, majd a szükséges gödröket.

Szeptemberben folytatódatosan végezzük a gyümölcsfa-iskola helyének talajforgatását és az új gyümölcsfák helyének őszi mélyszántását.

A gyümölcsfa-iskolához szükséges magvakat most gyűjtjük be és a vetés idejéig elregezzük. Az augusztusban beszemelt gyümölcsfa-csemetéket és gyümölcsfákat

átvizsgáljuk és azokat, amelyeken a szemesz nem fogamzott meg, újra szemezzük. Ha az oltások helyén hajtsáknak indult a gyümölcsfa, akkor a hajtásokat 2-3 centiméter hosszúra visszacsipítjük. Így biztosíthatjuk, hogy a fás rész még az őszi folyamán kellőképpen beéjjen. A gyümölcsösben megkezdjük az őszi mélyszántást és ezzel egyidőben a gyümölcsös területét szerves trágyával javítjuk.

A hónap végefelé megkezdjük a fiatal fák törzsének bekötését a rágcsálók ellen. Ezenkívül a gyümölcsfa-iskolákat drótháló kerítéssel kerítjük, hogy a tél folyamán ezzel is védekezzünk a nyulak ellen.

Az őszi gyümölcsök tárolásához előkészítjük a raktárakat.

A zöldségeskertben

Előkészítjük az őszi zöldségféléket és a nyári ültetésű burgonya öntözését. Ezáltal abban az esetben is, ha tartományunkban az őszi kevés csapadék lesz, kellő nedvességet biztosíthatunk a növények számára. Kisebérjük figyelemmel a zöldségfélék bevetett területeit és ha felép a földbeholha veszélye, védekezzünk ellene. Válasszuk ki a magnak való zöldségféléket és folytassuk az őszi zöldségfélék termésének szedését. A hagymát felszedjük, szétterítve megszáraztjuk és száraz, szelős helyiségben raktározzuk. Különös gonddal kezeljük és osztályozzuk a dughagymát.

A gyökér- és más zöldségfélék téli eltartásához szükséges raktárhelyiségeket alaposan takarítsuk ki és fertőtlenítsük, mert egészséges állapotban csak tiszta raktárakban tarthatjuk a zöldségféléket. Azokat a területeket, amelyeket a zöldségfélék, megkaptartjuk a szártól, azt elégetjük, a hamut elszór-

juk a földön és elvégezzük a 25-30 centiméteres mélyszántást.

Szeptemberben az őszi zöldségfélék — saláta, spenót, hónaposretek, hagyma, fokhagyma, stb. — vetését folytatjuk, hogy késő őszel is friss zöldségfélék álljanak a dolgozók rendelkezésére.

Állattenyésztési munkálatok

A szénát és a szalmát az istállók közelében rakározzuk, hogy az a tél folyamán kézzel legyen. A szarvasmarhákat szeptemberben takarmánytöklével és dinnyével etet-
hetjük. Fontos feladat minden állattenyésztőnek szeptemberben, hogy biztosítsa állatái számára télire a nedvűs takarmányokat s ezt csak-
is a jó silótakarmány készítésével érheti el.

A juhokat újra fűrésztjük az esetleges betegségek elkerülése végett. A legfeljebb juhokat kiválasztjuk tenyészállatoknak. Előkészítjük ezen-
kívül a juhokat a fedeztetési időre: naponta 200-300 gramm szemes-takarmánytöklöt adunk az anyajuhoknak, míg a kosoknak 500-700 grammot. Az előkészítés ideje alatt a juhokat a legjobb legelőn legeltetjük.

A tavasszal született malacokat tenyésztésre most választjuk ki. Megkezdjük ezenkívül a szüldők és a tenyésztésből kilejtett sertések hizlalását.

A méhészetben különös gonddal kell felülvizsgálnunk a méhcsaládokat. Azokat a gyenge családokat, amelyeknek nincs elegendő télirevaló tartalékmezők, mézkeretekkel látjuk el. A kaptárakban a fészkeket meglejtő és szigetelő anyagokkal látjuk el, hogy minél jobban megvédhessük méheinket a tél hidegétől.

Befejeződött az Interparlamentáris Unió 44. értekezlete

Megválasztották a végrehajtó bizottság új tagjait

HELSINKI. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: Az Interparlamentáris Unió értekezletének augusztus 30-i ülésén befejezték a soronlévő napirendi pont — a parlament elnökök jogai kérdésének megvitatását. Az erre a kérdésre vonatkozó beszámoló Van Stoetvegen, Hollandia képviselője terjesztette elő.

Az értekezleten határozati javaslatot dolgoztak ki ebben a kérdésben.

Lewis angol küldött támogatta a határozati javaslatot. Sz. R. Rasidov szovjet küldött a jelentés és a határozati javaslat alapján kifejtette, hogy a kérdés felvetését az időszerűség, hogy biztosítani kell a kisebbség jogait a törvényhozó testületekben. Kiemelte, hogy a kisebbség jogainak biztosítása céljából a javaslat előírja a parlament elnökök hatáskörének kibővítését. Sz. R. Rasidov, a szovjet parlament küldöttség nevében kijelentette: ki kell vinni, hogy a kisebbség több jogot kapjon a parlamentekben. A demokratikus hagyományok megerősítését nem az elnökök hatáskörének kibővítése után, hanem a választási rendszer demokratizálása és olyan parlamenti ügyrendi eljárás révén kell megerősíteni, amely biztosítja a kisebbség jogait a parlamentekben. Véleményünk szerint — mondotta Sz. R. Rasidov — a parlamenti elnökök hatáskörének kérdése

az illető országok parlamentjeinek hatáskörébe tartozik és minden országban a kialakult történelmi helyzetnek és az illető ország törvényhozó testületi hagyományainak megfelelően oldódik meg. Ezért mi úgy véljük, hogy ez a kérdés nem lehet nemzetközi jellegű és a mostani értekezleten nem kellene egységes szabályzatot kidolgozni az összes országok parlamenti elnökeinek hatásköréről.

A továbbiakban az előadó indítványozta, hogy ebben a kérdésben ne fogadjanak el ajánlást.

Van Stoetvegen, a kérdés előadója egyetértett a szovjet megbízottal azzal a javaslatával, hogy az egyes országok parlamenti saját maguk állapítsák meg az illető elnök hatáskörét.

Ezzel befejezték ennek a kérdésnek a vitáját.

HELSINKI. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az Interparlamentáris Unió értekezletének szerdai ülésén szövegre került a „be- és kivándorlási politikai kérdése a munkakerék elosztásában és a munkanélküliség elhárításában”. Gaston Hoyaux, belga küldött, aki a gazdasági és társadalmi bizottság nevében foglalkozott ezzel a kérdéssel, beszélt az európai be- és kivándorlás, valamint a menekültek kérdéséről.

A vitában felszólalt I. I. Paleckis szovjet küldött, Abadi iraki és Quin-

terli olasz küldött, valamint Brazília, Anglia, Szudán, Izrael, Ausztria és Libanon képviselője.

Ezután sor került azoknak a határozati javaslatoknak a szavazására, amelyek már előzőleg megvitatottak. Először megszavazták a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésére vonatkozó határozatot, amelyet némi módosítással egyöntetűen elfogadtak.

Ugyancsak egyhangulag fogadták el minden módosítás nélkül a nemzetközi kulturális cseréje, a közlekedési szabadságra, valamint a parlamenti elnökök hatáskörére vonatkozó határozatokat.

A szerda esti ülésen megválasztották az Interparlamentáris Unió végrehajtó bizottságának tagjait. Az Unió tanácsa e kérdés megvitatása alkalmával elhatározta, hogy a végrehajtó bizottság új tagjait ajánlja Heljasi (Finnország), Mihajlov (Szovjetunió), Pisanelli (Olaszország), Senanayake (Ceylon) és Mullat (Irak). Tízkes szavazás után Heljasi finn küldött 407, Mihajlov szovjet küldött 316, Pisanelli olasz megbízott 395, Senanayake ceyloni küldött 324, Mullat iraki küldött 299 szavazatot kapott. Valamennyi jelöltet abszolút szavazattöbbséggel beválasztották a végrehajtó bizottságba.

Ezután Heljasi finn küldött, az értekezlet elnöke berekesztette az Interparlamentáris Unió 44. értekezletét.

A Szovjetunió és a Jugoszláv SZNK gazdasági kapcsolatára vonatkozó okmányok aláírása

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ közli:

A Kreml nagypalotájában szeptember 1-én aláírták azokat a gazdasági kérdésekre vonatkozó okmányokat, amelyekkel kapcsolatban a Jugoszláv Szövetségi NK kormányának gazdasági küldöttsége, élén Szvetozar Vukmanovics-Tempoval, a Jugoszláv Szövetségi NK Szövetségi Végrehajtó Vesszejének alelnökével és a Szovjetunió kormányának gazdasági küldöttsége, élén A. J. Mikojjal, a Szovjetunió minisztertanácsának első alelnökével ezután augusztus 23 és szeptember 1 között tanácskozásiakat folytattak.

Az okmányokat jugoszláv részről Szvetozar Vukmanovics-Tempo, szovjet részről A. J. Mikoja írták alá.

Az okmányok ünnepélyes aláírásánál jelen voltak L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, N. G. Peruhin, M. Z. Szaburov, N. A. Szuszlov, valamint a Szovjetunió miniszterei, miniszterhelyettesei, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium főtisztviselői.

Jugoszláv részről az okmányok ünnepélyes aláírásánál jelen voltak Hasani Bakios helyettes külügyi államtitkár, Nenad Popovics, a külügyi államtitkarság államtanácsosa, Vladimir Szakics, a külügyi államtitkarság tanácsosa és más jugoszláv hivatalos személyiségek.

—O—

Tüntetések és nagygyűlések Libanonban az északafrikai népek harcának támogatására

BEIRUT. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Augusztus 31-én Beirutban Libanon fővárosában lakossága nagy tüntetésen vett részt, amelyen az északafrikai népeknek szabadságukért és függetlenségükért vívott harcát támogatták. A tüntetésen résztvevők az ország különböző városainak és falvainak küldöttségek.

A parlament előtti téren lefolyt nagygyűlésen a résztvevők elítélték a francia hatóságoknak Északafrikában elkövetett terrorintézkedéseiről.

A nagygyűlésen felszólalt a libanoni parlament elnöke és Libanon miniszterelnöke is. Felhívták a libanoni népet, hogy nyújtson támogatást Északafrikai népei számára.

Hasonló nagygyűlések zajlottak le Libanon más városaiban is.

Mint Ammanból jelentik, szeptember 2-án Jordániában általános sztrájkra került sor, tiltakozásul az északafrikai francia gyarmati hatóságok katonai intézkedései ellen. Ammanban és az ország más városaiban szintén nagygyűléseket tartanak az északafrikai népek harcának támogatásaképpen.

A TASZSZ közli K. J. Vorosilovnak, N. A. Bulganyinnak és V. M. Molotovnak Ho Si Min-hez és Fam Van Dong-hoz intézett táviratát

Ho Si Min elvtársnak, a Vietnámi DK elnökének és minisztertanácsa elnökének és Fam Van Dong elvtársnak, a Vietnámi DK külügyminiszterének

HANOJ

Köszöntjük önöket és önkön keresztül a vietnámi népet Vietnám függetlensége kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából. További sikereket kívánunk Vietnám népének abban a harcban, amelyet a népgazdaság és az ipar fejlesztéséért, a dolgozók anyagi jólétének emeléséért folytat.

Reméljük, hogy a Vietnámi DK kormánya és az ország összes demokratikus szervezetei a jövőben is állhatatosan és következetesen megvédik az ország egységesítésére irányuló politikát, a genfi egyezményeknek megfelelően, Vietnám egész népe érdekében.

Meggyőződésünk, hogy az országaink között fennálló baráti kapcsolatok a jövőben erősödni és fejlődni fognak a vietnámi és a szovjet népek javára, Ázsia és az egész világ tartós békéje érdekében.

* K. J. VOROSILOV,

a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke.

N. A. BULGANYIN,

a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke.

V. M. MOLOTOV,

a Szovjetunió külügyminisztere.

Moszkva, 1955 szeptember 1.

Tárgyalások Washingtonban a külügyminiszterek értekezletével kapcsolatban

WASHINGTON. (Agerpres). — A France Presse hírgyűnköszög jelenti, hogy augusztus 23-án Washingtonban találkozott J. F. Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere Maurice Couve de Murville fran-

cia és Robert Skott angol nagykövettel. „Ez a találkozás — hangsúlyozza a France Presse — a négy hatalom külügyminisztereinek október 27-én kezdődő genfi értekezletével függ össze”.

Két amerikai szenátor látogatása Budapesten

BUDAPEST. (Agerpres). — Az MTI jelenti:

George W. Malone és Allan J. Ellender amerikai szenátorok néhány napos látogatásra Budapestre érkeztek. Budapesti tartózkodásuk

A kommunisták marxista-leninista nevelése

(A vezércikk folytatása.)

kiválasztására, az elméleti oktatás és a közvetlen gyakorlati tevékenység szorosabb összekapcsolására. A pártok központi bizottságai a konkrét feltételekből kiindulva dolgozzák ki a tantervet és a tematikai terveket az új tanévre.

A pártszervezetek, abból kiindulva, hogy a politikai oktatás legfontosabb formája a kommunizmus egyéni tanulása, mindent megtesznek, hogy a tanév folyamán állandóan megfelelő segítséget nyújtsanak az egyéni tanulóknak.

A marxizmus-leninizmus a kommunista és a munkáspártok erejének és életképességének kimeríthetetlen forrása, biztos irányítójuk, vezércsillaguk. A kommunista és a munkáspártok a marxista-leninista elmélet segítségével eligazodnak a konkrét körülmények között, a konkrét hely-

zetben és megtalálják a legfontosabb feladatokat megoldásának helyes útját. A marxista-leninista elmélet alkotó elmélet, amely szakadatlanul fejlődik és új tapasztalatokkal, új következtetésekkel és tetteikkel gazdagodik.

Az új tanév késedelem nélkül és szervezett előkészítése sokban hozzá fog járulni, hogy a kommunizmus még jobban elsajátítsák a munkások, nagy, felszabadító ideológiáját, hogy a kommunista párt nagy tömegei még mélyültebben tanulmányozzák Marx, Engels, Lenin, Sztálin hatalmas, életlenítő tanítását, amely a kommunista és a munkáspártokat felvértezi a társadalmi fejlődés és az osztályharc törvényeinek ismeretével, a béke, a demokrácia és a szocializmus ügyének legyőzhetetlenségében vetett nagy hittel.

Az izraeli-egyiptomi események

KAIRO. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az egyiptomi lapokban megjelent hivatalos közlemény szerint, Szalah Szalem őrnagy, tájékoztatói miniszter, aki egyúttal a szudáni kérdések minisztere is volt, lemondott állásáról. A forradalmi vezetőtáncs — a legfőbb állami szerv — elfogadta a lemondást. A közvélemény nem tesz említést a lemondás okairól.

Hírek szerint mindkét miniszter tárcát egyelőre Gamal Abdel Nasser, Egyiptom miniszterelnöke vette át.

KAIRO. (Agerpres).

A kairói rádióállomás jelentése szerint „a gazai fronton” tovább folynak az összehúzókések Izrael és Egyiptom között.

A kairói rádió azt is jelentette, hogy az egyiptomi kormány augusztus 31-én este megvitatta a Gaza környéki incidensek kérdését.

NEWYORK. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Mint az Associated Press hírgyűnköszög telavivi tudósítása közli, az izraeli hadsereg egyik szovjéti bejelentette, hogy szeptember 1-én reggel egy izraeli vadászpilóta lelőtt egy izraeli vadászpilótát a Khan Yunis nevű katonai települést.

KAIRO. (Agerpres).

Egyiptomban szeptember 1-én hivatalos közleményben számoltak be arról, hogy augusztus 31-én este, Gaza környékén izraeli csapatok tüzet nyitottak több egyiptomi előőrsre és tüzsergélő tűz alá vették Abasan falut. Izraeli katonai gépkocsik állt le a falutól keletre lévő demarkációs vonalat és elfoglalták a Khan Yunis nevű katonai települést.

Külföldi vendégek a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Agerpres). A szovjet bányászszakszervezetek központi bizottságának meghívására lengyel bányászok küldöttsége érkezett a Szovjetunióba. A küldöttségben részt vesznek a bányászszakszervezetek képviselői, élenjáró bányászok és a „Gornik” labdarúgó csapat tagjai.

A lengyel bányászok küldöttség néhány napig marad a Szovjetunióban, megtekintik Moszkvát és Kijevet, tájékoztatók a szénipari szakszervezetek tevékenységéről, megtekintik ipari üzemeket, valamint kulturális és sportintézményeket.

A napokban Örményországba érkezett a francia gazdasági tanács egy küldöttsége. A francia vendégek megtekintették Erevan számos kulturális és építészeti műemlékét, megtekintték az energetikai rendszer elosztó állomásait, a gumiszi és szesvani vízierőművet és közelebbről érdeklődtek a vízierőművek működéséről. A küldöttség Erevanból Tbiliszibe utazott.

Az OSzSzsZk oktatásügyi minisztériumának meghívására francia tanítók és tanárok küldöttsége tartózkodik Moszkvában.

L. V. Dubrovina, az OSzSzsZk helyettes oktatásügyi minisztere fogadta a küldöttség tagjait és ismertetve velük a szovjet közoktatási rendszert.

Augusztus 30-án a küldöttség megfogadta az OSzSzsZk pedagógiai akadémiáját. Baráti beszélgetés folyamán N. K. Goncsarov, az akadémia alelnöke, ismertetve a vendégekkel az akadémia szervezeti felépítését és az akadémia intézkedéseit és számos kísérleti intézkedést végzett tudományos kutatásokat.

A küldöttség néhány napig Moszk-

vában marad, majd körutazást tesz az országban.

A Szovjetunió földművelésügyi minisztériumának meghívására osztrák mezőgazdasági főtisztviselők egy csoportja érkezett Moszkvába. A vendégek megfogadták a Kremlt, a V. I. Lenin és J. V. Sztálin mauzóleumot, valamint a mezőgazdasági kiállítást.

A norvég parlament mezőgazdasági bizottságának a Szovjetunióban tartózkodó küldöttsége megfogadta az Odessza tartományi Karl Liebknecht kolhoz.

A küldöttség vezetője egy diófából készült díszmunkát ajándékozott a kolhoz elnökének. Az ajándékot norvég parasztok készítették.

Uzbekisztán öt napig vendégül látta az összpárti parasztszövetség egy küldöttségét, amely a szovjet mezőgazdasági munkások és tisztviselők szakszervezetének meghívására látogatott el a Szovjetunióba. A vendégek megtekintették a taskenti emlékművet, megfogadták számos iparvállalatot és tudományos kutató intézetet.

Augusztus 30-án Leningrádba érkeztek a Szovjetunióban tartózkodó egyiptomi orvosküldöttség tagjai. A küldöttség vezetője Hafez Amin, Egyiptom helyettes egészségügyi minisztere. A vendégek leningrádi tartózkodásuk alatt meg akarják ismerni a szovjet gyógyászati intézetek tevékenységét és megtekintik a város muzeumait és emlékműveit. Az egyiptomi orvosküldöttség a Szovjetunió közegészségügyi minisztériumának meghívására érkezett a Szovjetunióba.

Egy figyelmeztető értekezlet

A. Kozlova professzor

reztek. Az értekezlet azzal foglalkozott, milyen a sugárzás hatása az emberre, a légkörre, a talajra, a vízre és a növényzetre és hogy a magrobbanások alkalmával keletkező csapóhullámok és fénykísérletek hogyan hatnak az emberi szervezetre.

A legfontosabb beszámoló az értekezleten Tokiói ülésen hangzottak el, majd Oszakában, Kiotóban, Hirosimában és Nagaszakiban a helybeli tudósok bevonásával folyt tovább a munka. Az értekezlet résztvevői megfogadták a mindezeket a városokat. Hirosimában beszélgettünk a történelem első atomtámadásának életben maradt szemtanúival, megfogadtuk az atomrobbanások következményeit vizsgáló amerikai-japán bizottságot, megfogadtunk azokban a kórházakban, ahol még ma is ápolnak úgynevezett „sugárbetegségben” szenvedő embereket, ahol a robbanásoktól annak idején megsemmisült gyermekek tanulnak. Megtekintettük a Fukurju Maru halászhajót is, amelynek legénysége a csendesóceáni hidrogénbomba-robbantás áldozatává vált.

Végül tisztáztuk kép alakult ki bennünk azokról a következményekről, amelyekkel a magfegyverek alkalmazása Japánban és partvidékén, valamint a Csendes-óceán térségében járt. Ma már megállapítható, hogy Nagaszakiban és Hirosimában a közvetlen áldozatok száma nagyobb volt, mint azt korábban gondolták. A ja-

pán tudósok beszámolóit szerint több mint háromszáz ember pusztult el. Tíz évvel ezelőtt a japánoknak természetesen meg sem kellett volna érteniük az atom- és sugárerőket.

Az is kiderült, hogy csupán Hirosimában csaknem 120.000 ember beledobott meg a rádiólok okozta „sugárbetegségben”. A betegség súlyos lefolyása és gyakran makacs, krónikus jellegű is. Még 1955-ben, azaz tíz évvel a Hirosimát és Nagaszakit ért támadás után is voltak „sugárbetegség” okozta halálesetek. Látnunk asszonyokat, akik rádiólok következményei miatt szenvedtek. Legtöbbjük fogylatos, fejletlen gyermekeket szült. Azok a serdülő kóruak, akik annak idején rádiólok hatása alá kerültek, rendszerint elmaradnak egészséges kortársaiktól a fejlődésben.

A Bikini-szigetek térségében 1954 március elején végrehajtott amerikai hidrogénbomba-robbantás következményei is pusztító hatásokat váltottak ki. Mint ismeretes, a robbantás következményeit megsemmisítette a rádióaktiv hamuval ellátott Fukurju Maru halászhajó legénysége is. A legénység 23 tagja súlyos lefolyású „sugárbetegséget” kapott és egy Kubojama nevű halász fél év múlva meg is halt.

Bizonyos idővel a robbantás után Japánban rádióaktív esők voltak. Ezek az esők megnövelték a belső

vízterület és a talaj felső rétegének rádióaktivitását. A vetések is megsemmisültek az elterített esőket. A robbanás következtében a Csendes-óceán nagy térségében hirtelen fokozódott a víz rádióaktivitása. A halak megfertőződtek; Japán keleti partjain néhány hónapra meg kellett szüntetni a halászatot, pedig a halászatnak nagy szerepe van az ország gazdasági életében. S a víz rádióaktivitása a japán tudósok megállapítása szerint akkor is nagyobb volt az emberi szervezetre meg ártalmatlan normánál, amikor a hatóságok végre újra engedélyezték a halászatot.

Az értekezlet résztvevői a japán tudósok által előterjesztett dokumentációs anyag, valamint a Hirosimában és Nagaszakiban megbeszéléseik alapján elfogadták nyilatkozatokatban összefoglalták következtéseiket. A tudósok minden népet felhívtak, hogy követelje a kísérleti atom- és hidrogénrobbantások megszüntetését és a magenergia kizárólagos békés célú felhasználását. Ezt a nyilatkozatot később a helsinki Béke Világ-találkozón is felvették.

A rádióaktivitás hatásával foglalkozott nemzetközi értekezlet, amely az „Ismerje meg mindenki az atomháború borzalmait!” jelszó jegyében folyt le, általános érdeklődést keltett Japánban. Sok küldöttség kifejezte szolidaritását az értekezlet céljaival.

De a reakciós erők az értekezlet munkájának megakadályozására tö-

rekedtek, meg akarták hamisítani az értekezlet jelentőségét és értelmét. Néhány lap több hamis „szenzáción” kezdett az értekezlet lefolyásáról. Szándékosan nyilvánvaló volt: el akarták terelni a közvélemény figyelmét az értekezlet igazi feladatairól és céljairól. Az egyik lap például nem vett észre, hogy a japán tudósok nemcsak a Paj Hsi-ting kínai professzor nevében, hanem ostoba hangmányaik között. Mindketten erősen hangsúlyozták a közvéleményre való hatást. Az eredmény meglehetősen volt. A lap nem adott helyt cáfolatnak, hanem közölte, hogy Kozlova szovjet professzor... „megtagadja saját szavait”.

Bár, a japán társadalmi szervezetek támogatják az értekezletet és elősegítették munkáját, többször nehézségekbe is ütközött. Például az atomrobbantások következményeit vizsgáló amerikai-japán bizottság képviselői nem engedték meg, hogy elmehessünk a Bikini-szigetek térségében történő hidrogénbomba-robbantás halász áldozataihoz...

De mindez csak mellékes jelentőségű a legfontosabb dologhoz képest. Ez pedig az a rendkívül nagy figyelem volt, amelyet a japán közvélemény legszélesebb köröi az értekezlet munkájára irányítottak.

Szeretnék megemlíteni arról a baráti fogadtatásról is, amelyben a japán kollégák, a társadalmi szervezetek képviselői és az egyszerű japánok engem, a szovjet embert részesítettek. Az a szilárd meggyőződés alakult ki bennem, hogy a japán nép nagy többsége gyűlöli a háborút és szenvedélyesen törekszik a békére.

A. Kozlova professzor

„DOZSA GYÖRGY” mozi: szeptember 4-ig: A Valorgue-i pék. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák. Naponta matiné 11 órák.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: szeptember 4-ig: Egy asszony ezerele. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

„HERBAK JANOS” mozi: szeptember 4-ig: Frona. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

„I. L. CARAGIALE” mozi: szeptember 4-ig: Ninos béke az oalfák alatt. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

„UJ IDOK” mozi: szeptember 7-ig: Képes román híradó. — A helsinki békevilág-találkozó. — A tengerparti város. — Kacsatenyésztés. Előadások: 3 óráttól folytatatosan.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gál): szeptember 4-ig: Hirosima gyermekei. Előadások: hétköznap: 7 órák. vasárnap: 3, 5 és 7 órák.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): szeptember 4-ig: Egy új Velenceben. Előadások: 6 és 8 órák, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órák.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi: (Mosóczi-telep): Gyöngyvirágól lombhullásig.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: (Lippa): szeptember 4-ig: A tigris-szelídítő.

„7 NOEMBRIE” mozi (Nagy-szentmiklós): szeptember 4-ig: A harag napja.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): szeptember 4-ig: A partizánok.